

Projektą finansuoja Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Nemokamas priežiūros darbas: Kieno pareiga?

2025 metai

<https://www.lmlo.lt/kieno-pareiga/>

Projekto tikslas: Siekiant socialinių praktikų pokyčio, didinti Lietuvos gyventojų suvokimą apie nemokamo priežiūros darbo (NPD) svarbą visuomenės tvarumui, nevienodą šios pareigos našą moterims ir vyrams ir su tuo susijusias neigiamas pasekmes ekonominei moterų nepriklausomybei.

Projekto koordinatorius – Lietuvos moterų lobistinė organizacija

Projekto partneriai:

- Europinių inovacijų centras
- Klaipėdos socialinės ir psichologinės pagalbos centras
- Lygių galimybių plėtros centras
- Moterų informacijos centras
- Ribologija
- Socialinių inovacijų fondas

Projekto rezultatai:

I. Didinant visuomenės informuotumą apie nemokamo priežiūros darbo svarbą ir jo sąsajas su moterų pažeidžiamumu darbo rinkoje:

- Vykdoma tęstinė komunikacija socialiniuose tinkluose apie nemokamo darbo priežastis, pasekmes jo svarbą ir moterų ekonominį įgalinimą, kurios metu parengtos ir paviešintos 28 žinutės pasieks 100 000 vartotojų.
- Organizuota socialinė informacinė kampanija, susidedanti iš komplekso veiklų: 1) socialiniuose tinkluose pasiekiant 45 000 vartotojų, 2) informaciniame renginyje jaunimui „Protų mūšis apie lyčių stereotipus darančius įtaką nemokamo priežiūros darbo atotrūkiui tarp moterų ir vyrų“ - 30 asmenų; 3) atviroje pamokoje jaunimui apie merginų ir moterų ekonominės nepriklausomybės svarbą - 30 asmenų.
- Parengtos ir paviešintos 8 tinklalaidės „# KIENO PAREIGA?“ apie nemokamo priežiūros darbo svarbą ir jo sąsajas su moterų pažeidžiamumu darbo rinkoje, pasiekiant 15000 asmenų.
- Transliuotos 3 nacionalinės ir 3 regioninės radijo laidos, keliančios nemokamo rūpinimosi šeimos nariais darbo svarbos klausimus ir nevienodo dalinimosi juo tarp moterų ir vyrų pasekmes moterų ekonominei gerovei, lyčių lygybės tikslams, pasiekiant ne mažiau 225 000 asmenų.
- Sukurtas ir paviešintas animacinis filmukas „Kieno pareiga?“.
- Publikuoti 2 straipsniai pasiekiant 5000 gyventojų iš Lietuvos regionų.

II. Vykdomų 2 analitinių veiklų metu:

- Atliktas gyventojų nuomonės tyrimas "Visuomenės nuostatos apie moterų nemokamą priežiūros darbą namuose", išsiaiškinant, kiek visuomenė suvokia nemokamą rūpinimosi šeimos nariais darbą, kaip svarbią ekonomikos ir socialinės gerovės dalį, taip pat visuomenės nuostatas apie moterų nemokamą priežiūros

darbą (NPD): pareigų namuose netolygų pasiskirstymą, sunkumus, būtinas paslaugas, savirealizaciją derinant darbo ir šeimos pareigas Lietuvos namų ūkiuose.

- Atliktas tyrimas „Moterų ir vyrų finansinė (ne)priklausomybė Lietuvoje“ ir išsiaiškinti moterų ir vyrų finansinės nepriklausomybės skirtumai Lietuvoje.
- Parengtos atliktų dviejų analitinių veiklų ataskaitos su išvadomis bei rekomendacijomis.

III. Įgyvendinant švietėjiškas priemones:

- Pravestos trys tematinės diskusijos moterų atliekamo papildomo nemokamo darbo namuose temomis:
 1. Visuomenės nuostatų apie moterų nemokamo priežiūros darbą namuose kaita
 2. Moterų ir vyrų finansinė (ne)priklausomybė Lietuvoje
 3. Moterų nemokamo priežiūros darbo krūvio mažinimas

Diskusijų metu aptarti projekto atliktų tyrimų rezultatai, nagrinėjami praktinių priemonių moterų atliekamo papildomo nemokamo darbo namuose tema pasiūlymai. Bendrai trijų diskusijose dalyvių skaičius - 60 asmenų: suinteresuotų institucijų ir įstaigų, profesinių sąjungų, NVO atstovų.

- Organizuota konferencija „Nemokamas priežiūros darbas: kieno pareiga?“, skirta kompetencijoms moterų atliekamo papildomo nemokamo priežiūros darbo namuose srityje.

Švietėjiškų veiklos skirtos įvairioms visuomenės grupėms, siekiant sudaryti daugiau prielaidų visuomeninės sąmonės kaitai.

IV. Skatinant nemokamo priežiūros darbo krūvio, neproporcingai patiriamo moterų, problemos sprendimą, tokiu būdu prisidedant prie moterų ekonominės nepriklausomybės didinimo ir lyčių lygybės pažangos vykdoma advokacinė veikla, kurios metu:

- Parengtos ir pasiūlytos priemonės, moterų nemokamo priežiūros darbo naštai sumažinti
- Suinteresuotoms institucijoms ir įstaigoms pateiktos rekomendacijos, skirtos moterų įtraukimui į darbo rinką didinti:
 - 1) politikams apie moterų teisių gerinimą, implikuojant NPD į darbo rinką (problemos įvardijimas);
 - 2) SADM Strateginei sprendimų paramos grupei dėl socialinės politikos atnaujinimo ir paslaugų infrastruktūros plėtros bei kompleksinių strategijų, (galimas veiksmų algoritmas), orientuojantis į gerovės valstybių standartus;
 - 3) profesinėms sąjungoms ir NVO tarybai (informuotumo didinimas apie NPD vertę moterų ekonominei nepriklausomybei);
 - 4) socialinėms organizacijoms (dėl visuomenės švietimo, didinant informuotumą ir griauinant mitus bei keičiant visuomenės nuostatas;
 - 5) darbdaviams (apie geresnį priežiūros darbo namuose vertinimą ir jo įtraukimą į darbo rinką arba siūlyti bankams skirti moterų verslui finansavimo programas).

Taigi, visomis projekte vykdomomis veiklomis siekiama šviesti visuomenę moterų atliekamo papildomo nemokamo priežiūros darbo namuose tema, to priežastimis bei pasekmėmis ir skatinti moterų ekonominę nepriklausomybę.